

Lausunto

31.08.2021

Asia: OM082:00/2020

Kuluttajansuojan Omnibus-direktiivin täytäntöönpano sekä puhelin- ja kotimyyntisääntelyn tiukentaminen

1. Yleiset huomiot

Yleiset huomiot mietinnöstä:

Näkeminen ja silmäterveys NÄE ry katsoo, että ehdotuksen pohjana oleva mietintö on kokonaisuutena selkeä. Yksityiskohdat, joihin NÄE suhtautuu kannattavasti tai kriittisesti, tuodaan esille lausuntokohdissa.

2. Omnibus-direktiivin täytäntöönpano

Huomiot Omnibus-direktiivin täytäntöönpanoon liittyvistä ehdotuksista:

Seuraamusmaksun määrääminen ehdotetaan rajattavaksi niihin tilanteisiin, joissa elinkeinonharjoittaja käyttää edelleen sopimusehtoja tai menettelyjä, jotka on jo todettu kohtuuttomiksi tai kielletyiksi lainvoimaisella päätöksellä. Esitys on kannatettava.

NÄE suhtautuu kriittisesti perusteluiden kirjaukseen, jonka mukaan elinkeinonharjoittajan lain säännösten vastainen toiminta voi luoda oletettaman, ettei vaadittua huolellisuutta ole noudatettu. NÄE:n mielestä tämä tarkoittaa käännettä todistustaakkaa, mitä NÄE vastustaa. Siitä tulisi säätää tarvittaessa omassa pykälässään.

Verkon markkinapaikoille sekä elinkeinonharjoittajille asetetaan ilmoitusvelvollisuuksia, mitä NÄE pitää kannatettavana. On tärkeää, että kuluttaja voi varmistua siitä, asioiko hän verkon markkinapaikalla elinkeinonharjoittajan vai yksityishenkilön kanssa kuin myös siitä, miten esim. tavarasta tehdyn hakukyselyn tulokset määräytyvät.

Kuluttaja-arvosteluiden on oltava myös aitoja ja muokkaamattomia, jotta niiden perusteella on tehtävissä todellisia havaintoja tuotteiden laadusta ja ominaisuuksista.

NÄE suhtautuu erittäin kriittisesti säännöksen hinnanalennuksen määrittelyä koskeviin mietinnön esityksiin. Esitetty alimman hinnan, jolla tavaraa on markkinoitu hinnanalennusta edeltävällä 30 päivän ajanjaksolla, määrittäminen tulee aiheuttamaan suuria tulkintaongelmia. Siksi NÄE esittää, että olisi perusteltua käyttää yksinkertaisesti alinta ns. normaalihintaa hinnanalennuksen vertailukohtana. Mietinnössä lähdetään siitä,

että myyjän on ilmoitettava tavaran alennus- tai tarjoushinta. Tällainen hinta ei ole missään olosuhteissa yksiselitteinen; esimerkiksi yksittäinen sesonkiin liittyvä, toistuva alennusmyyntikampanja voi osua vertailujaksolle., jolloin esitetty vertailuhinta poikkeaa normaalitilanteesta.

Komission tulkinta siitä, että säännös soveltuisi myös esimerkiksi kokonaista tuoteryhmää tai liikkeen tai verkkokaupan koko valikoimaa koskeviin alennuksiin ei ole NÄE:n mielestä kestävä.

NÄE pitää hyvänä, että esityksen mukaan tavaran aiempiana hintana voidaan ilmoittaa hinta ennen hinnanalennuksen soveltamisen ensimmäistä kertaa. Nykyisin käytössä oleva malli on aiheuttanut runsaasti epäselvyyttä, kun vertailuhintaa on joskus pitänyt muuttaa kesken kampanjan ja ilmoittaa vain lisäalennus. Kuluttajaa kiinnostaa alennus alkuperäisestä- tai tavanomaisesta hinnasta normaalitilanteessa.

3. Puhelinmyyntisääntelyn kiristäminen

3.1 Tulisiko puhelinmyyntisääntelyä kiristää?

b) Ei, nykyinen sääntely on riittävää.

Tarkemmat perustelut ja muutosehdotukset:

Ei kantaa.

3.2 Mietintöön on kirjattu kirjallista vahvistusmenettelyä koskeva pykälä (kuluttajansuojalain 6 luvun 12 a §) eri toteuttamisvaihtoehtoineen. Jos laissa säädettäisiin kirjallisesta vahvistusmenettelystä, mikä toteuttamisvaihtoehdoista olisi perustelluin?

b) Molemmat soveltamisalapoikkeukset (sanoma- ja aikakauslehtiä koskeva rajausta sekä alle 30 euroa maksavia hyödykkeitä koskeva rajausta).

Tarkemmat perustelut ja muutosehdotukset:

Ei kantaa.

3.3 Muut huomiot puhelinmyyntisääntelyn kiristämisen tarpeesta ja keinoista:

Ei kantaa.

4. Kotimyyntisääntelyn kiristäminen

Huomiot kotimyyntisääntelyn kiristämisestä:

Ei kantaa.

5. Vaikutusten arviointi

5.1 Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein? Onko uudistuksella näkemyksenne mukaan huomionarvoisia vaikutuksia, joita ei ole tuotu mietinnössä esiin?

NÄE:n mielestä nykyistä yhtenäisemmät kuluttajansuojasäännökset EU:ssa parantavat elinkeinonharjoittajien mahdollisuuksia tarjota tuotteita ja palveluja rajojen yli, toisaalta direktiivit jättävät edelleen jonkin verran liikkumavaraa mikä heikentää näitä mahdollisuuksia. Pitkällä aikavälillä on syytä pyrkiä mahdollisimman yhdenmukaiseen kuluttajansuojan tasoon koko EU-alueella.

Uudet tiedonantovelvollisuudet aiheuttavat kertaluoteisia tai jatkuvia kustannuksia elinkeinonharjoittajille mm. tietojärjestelmien, verkkosivujen ja sopimusehtojen päivittämiseen liittyen. Myös hinnanalennuksia koskeva ilmoitusvelvollisuus aiheuttaa lisää hallinnollista työtä ja siten myös kustannuksia. Erityisen paljon lisätyötä on luvassa kausialennusmyynteihin liittyen, sillä niiden piirissä voi olla laajasti eri tuotteita ja ne saattavat kestää usean viikon ajan.

5.2 Huomiot puhelinmyyntiä koskevan vahvistusmenettelyn vaikutuksista, ml. eri soveltamisalapoikkeuksien vaikutuksista:

Ei kantaa.

5.3 Huomiot kotimyyntisääntelyn kiristämisen vaikutuksista:

Ei kantaa.

6. Muut huomiot

Muut huomiot mietinnöstä:

Ei kantaa.

Tast Panu

Näkeminen ja silmäterveys NÄE ry